

יידישעם פאלקסבלאט

אנפארטייאישעם אָרנא פֿיר פֿאַליטיק אונד יידישע אַנטערעססען.

Blözetési árak: Egész évre 8 ft. félévre 4 ft. negyedévre 2 ft. פּרענטערעיאַנעם פֿירן דעם בלאַטטעס: פֿיר זיך נעלשענד מאַכט זינד האַלביאָרטיג 2 נולד, אַנציאָרטיג 8 נולד, האַלביאָרטיג 4 נולד, פֿיערשטלאָרטיג 2 נולד. פֿיר דאָס אַרבעט: אַנציאָרטיג 10 נולד, האַלביאָרטיג 5 נולד, פֿיערשטלאָרטיג 2 נולד, 50 קֶ	Megjelenik hetenkint 3-szor: hétfőn, szerdán és pénteken ייִדישעס פֿעלדאָקטאָר און דראַמאַטיק פֿעלדאָקטאָר און דראַמאַטיק פֿעלדאָקטאָר און דראַמאַטיק	ייִדישעס פֿעלדאָקטאָר און דראַמאַטיק ייִדישעס פֿעלדאָקטאָר און דראַמאַטיק ייִדישעס פֿעלדאָקטאָר און דראַמאַטיק ייִדישעס פֿעלדאָקטאָר און דראַמאַטיק
--	--	--

בייא אונס יעדאָך ענטבערש דער אַנטעמיסטיסמוס יעדער בערעכטיגונג. דאָ ווען נעהען אים פֿאַלקע אויף. אלע נירנדי וועלכע דער אַנטעמיסטיסמוס פֿיר זיך נעלשענד מאַכט זינד זונפֿאַרליב. זיין וואַה-דער נרוגד איזט נור אין איינציער: דער קלער-י קאַליסמוס-דיעויער האָט אויזן בייא אונס נע-שאַפען אונד דיעויער נעברוכט אויזן אלס אין ניעם ווערקצייג דער פֿאַלעמק. אונד ווען דאָ קלע-קלאַען זען ווען פֿאַרווערפֿען, דאָס זיא נוסע נע-שאַפטע מאַכען, אָן שמעקט דאָרין דער אַרנער. דאָס זיא דאָס נעשאַפט בעסער פֿעשטעהען, אלס דאָ קלעריקלאַען.

זומנדעסט איבערשעבענער ווען נוכט נור דאָ נענענוואַרטונג רעניערונג. זאָנדרען ציערט אויך נע-נען זיינען קאָר צו פֿעלדע. ביאן האָט אין בער-לזן ענדלך דאָ נענדל פֿעלדאָרען אונד עס שוינט היינט נוכט צו פֿעלדע ווייטערען פֿערהאַלטען בי-מאַרקס אַרבעטען אָב זיך און אַרדס דאָס זיינען ערפֿוללען זאָל. וואָס ער איינעס נענען דען באָט-שאַפֿער נדאָפען אַר זיך און סענענע נענענטע-דען ער פֿאַך דאָס שטראַפֿערניכט נענערט דאָס. ביסמאַרק האָט דאָ נענענע דעם ערלויבען בערניט איבערשטימען, אַיין אַנדערע און זיינער שטעללע האַפֿטע דאָ פֿאַלען דיזעס פֿאַרניעהענס שאָן היינט צו שפּרען בעקאַמען טיטען. אַי הַם וואַרדען ביי יעצט זיינע פֿעהלער דאָ פֿאַן נראָ-סעס נאָכשויל פֿיר דייטשלאַנד זינד נאָך נאָכגע-הען. מווש ער נור נאָך אַי זען שריט ווייטער. דאָן האָט ער דען אַנטפּרזך אויף נאָכזיכט פֿאַל-ענדס פֿערוואַרק!

דיענענען הערען אַבאַנענטען, דיענען פֿאַ-נעמראַצאָן אָן 1. זיך צו ענדע נינג ווערען אום ענדי-ענד דעוועלבען ערוכט דאָס קיער אַנטעמיסטיסמוס דער צונווייזן דעם פֿאַבטעס און אַרדעס אַיינשטע-ווי מאַכען דאָ נענערשען הערען אַבאַנענטען. דע-יען פֿראַנטעיאַצאָן צו ענדע אים. זאָווי דאָס בייא איינערמענען פֿראַנטעיאַצאָן דאָרף אַיינפֿעק-זאָס דאָס זיא בייא דער איינציהלונג דאָ אַיינפֿעק-אבדורק ערשיינענע האַבאָנטעסמאָנטע ערזאַהלונג אַיינפֿעקראַט אונד יודען אונד דען אַפּאָנט דער בייזען אַיינענען ערזאַהלונג פֿאַן אונס נענענע-נינג פֿאַלענען אַיינען ערזאַהלונג ווערען דיער פֿאַמען יעדעס בייא איינציהלונג דער פֿאַנטעיאַצאָן זאָפֿאַרט צווישען.

מאַנעס-נייאַנקרימען.

צום אויפֿענטהאַלטע זיינער מא-יעסמאַט אין ברינגן ווירד פֿאַן דאָרט אַנטער-דעם נעסטרינגע דאָס פֿאַלענעס טעלעראַפֿרט: בייא דער פֿאַרשטעלונג דער מאַרשיס-טעלעשיען לאַנדווירטשאַפֿטליכען פֿעןשלאַפֿט זאָמע עס-פֿאַכטער צע צע ק צו זיינער מאַיעסמאַט: עס-אויז דער הייסעסע וואַנט דער מאַרשישען בע-פֿאַלקערונג, דאָס אַרדע מאַיעסמאַט זיך צום קאָ-ניג פֿאַן באַהמטע קראַנען ל אַס סען פֿאַן נען. - דער מאַנאָד ווענערטע זיך זאָפֿאַרט פֿאַן צעצעקע אב אונד בענאב זיך צו איינער אַנדערען נעווען.

נענען דען אַנטעמיסטיסמוס.

שטימע איינע בערזאַמען טיטליכען נעלערשען. - ערנסט רענאָ, דער זיך אלס טהעאָלאָגע אונד פֿראַנצאָזישער טריפֿטישעללער איינעס-וועלט-רופֿער ערפֿירט, האָט זיך דייעווע זאָנע און פֿאַרזי-נענען דען אַנטעמיסטיסמוס נעאָייסערט.

עס איזט איינע שאַנדע פֿיר אַונזער לאַנד, דייעווע אַנטעמיסטיסמוס זאָמע ער. אונד אַך שאַמע מיך דעסבען, דאָס ביאן דאָרן ענענס דייעווע בעוועגונג אויך אין פֿראַנקרייך היימיש צו מאַכען. אבער דאָס ווירד נוכט בערד ווייט נענען, דאָס מוס באלד צום שטילשלאַנד קאַמען. בייא אונס איזט אַבסאַלוט קיין באַנען פֿיר דאָ אַנטעמיסטישע זאָט. דאָ ווען האַבען מוס אונס נעקאַמפֿט. זיא האַבען מיט אונס דאָ רעוואָלוציאָן נעמאָט. זיא האַבען מיט אונס איינע נעמיטאָמע נעשכענע נעמיטאָמע עראַנענערונג. זיא זינד דאָרום ברויער פֿראַנקרייכ. וויא אללע אַנדערען, וואָס ווילל מאַן איינענטיך פֿאַן דען ווען? זינד זיא נעקאַמפֿט, וויא אללע אַנדערען? ציערע עקענאָ נוסע בעמאָטע. וויא אללע אַנדערען? האַבען זיא נוכט עקענאָ אורד בלוז פֿיר דאָס פֿאַ-טערלאַנד פֿענאַנסען, וויא זיא אַנדערען פֿראַנצ-זען? נוכט אורד רייכטונג, זיא אַננערפֿען אַנלאַס-זאָ רייכטען זיך דייעווע דאָך נוכט נענען דאָ יודען, זאָנדרען עקען נענען דאָ רייכען, אונד ביאן קאַן דאָ נוכט אַנטעמיסטיסמוס נענען. אַלאָ ווייטער: ביאן שפּריכט דאָפֿאָן דער היינע נוכט זיא פֿער-שיעדען פֿאַן דעם נייטע דעם אויבונען פֿאַלקעס. ער מאַן זאָ פֿערישען זיך אלס ער ווילל. אבער און פֿראַנקרייך האַבען ווי דאָך זיא פֿירזינד אונד דייעווע נוכט יעדעס דאָס רעכט. פֿאַן אַנדערען פֿער-שיעדען צו זיין.

ביסמאַרק אויף שיעפֿער באַדן.

דאָ ענטיסמאָנ דייטשלאַנד נענען דען עקס-קאַנצלער.

עס איזט מיט דעם נעווענען רייכטאָנאָצלער זאָ ווייט נעקאַמפֿט דאָס ביאן היינט שאָן פֿאַן דער מאַגליכקייט איינעס. פֿראַצעסס ביסמאַרק'ס שפּריכט, ווען ער נוכט זיינע ביהעריגע ביסכע מערשאַפֿט. דייטשלאַנד איז דען איינען אללע וועלט צו ערניערנינג, פֿאַללען לאַסבֿי. זאָ קאַנטע ער זיך לויכט איינע פֿראַצעסס ווענען לאַנדעס-פֿער-ראַטס און דען קלאַר, דער נענענוואַרטונג רייכטאָנאָצלער. גראַפֿר ווי נוכט זיינע און דער נאָרדישע אללעמיניע צייטונג'ס נאָנן דיט-לך צו פֿערישענען. אין דיזעס בלאַטעס איזט יעמאָט אין שאַפֿער אַרטיקל נענען ביימאָרק-ער. שיענען אין וועלכעס איהם אַנוואַהרהאַפֿטיגקייט אין זיינען איינערונגען פֿאַרנעוואַרפֿען אונד אים איינציער. מילדערנער אומשטאַנד פֿיר און אים פֿערווירונג ווירד דאָס נייזענראַפֿטע אַלערט אַנ-נעפּורט ווירד. דאָ איינערונגען, דאָ ביסמאַרק אין ווען איינעס מוואַריכטער דער "נייע פֿרייע פּרעס-סע" נענענאָבער פֿאַללען לייען, ווערען אים פֿער-וואַהנטען אַרטיקל נעראַדע צו אלס אַבזיכטליכע בעשטערען. דייטשלאַנד צו קאַמפּאַניטירען נע-באָנדרונג. דער אַופֿווען עררענענדע אַרטי-קעל טיילעס מיט פֿאַלענען וואַרטען:

עס שיינט דאָס פֿירטס ביסמאַרק ווירד איינע איינער ווייטער נעפּרישענע ריקוויזיטלאָזיקייט דאָ לייענען מאַננער דאָצו צווינגען ווילל די קאַמפּאַניטירען איהן אַרטיקלען אים פֿער-נייען. ניעמאָנד קאַן דאָ נאָכע דעם שאַדענס ער-מיססען וועלכע דער פֿירטס דעם איינענען פֿאַ-טעלענאָדע צונופֿונען בערניט אים. אבער דאָס פֿיר-רער דעם שטאַטעס פֿירטע נוכט פֿענענטען דאָס עס אַרדעס פֿיליכט איזט. דאָ האַכסטען ניער ווער שפּען נאָצאָן נענען דען נאָנן צו פֿערישען היינען דער דייעווע ניער אַיינעס אָן מייסען דייעווע פֿאַרדערט דאָס.

אין דער טראַט אַיזט דאָס פֿאַרנענען ביס-מאַרקס אין שטראַפּוורדינעס. דענן ער מאַדעלט אין

פארלינגס-ווירד בענאמאנטן שאן דא האט ער אים פאר דער רוב צום צווייטן טאג אונד דא אים נאכמע דעסלעבען מיט געפאנגענע פאן צווייטן זעכס מאנאטן צו בעשטאפען אונד דרוען שטאד-פע און אויף דא צייטן איינצוהענדען, פיר דאס דרועל זעלבסט אויף וועגן עס קינדלויט איינע לעטצטע צור פאלגע נעחאפט האט ווירד איינע נע-פאנגענע שטאדע פאן זעכס מאנאטן פיר דען וועל-לאנגע דער זיינע נענגער פערואקאמפטע איינע שטראפע פאן צווייטן ביו דריי יארען אונד שאדע-עראשן; פיר דען וועלכער זיינען נענגער אונטער-ווילליט טאדעטע פאן זעכס צווייף יארען פארענע זעכען. - איינע אהנליכע ענד-מילדערען אנטרא וויל מאן אים א סע נ א ס ע א ינ-פריינדען, דערועלבע לויפט: "דאס דועל איז און פריינדען, ווער דו אים צווייטן דען א ס ע נ א ס ע א ינ-האט אונטערשטעהט איינער פרייהייט-שטראפע פאן איינע מאנאט ביז צו איינע יארען אונד איינע געלדבוסע פאן 100 ביז 200 אונד פראנק. דער ארבעטער פאן וואונדען אים דועל ווירד מיט דעם פאנגענע פאן צווייטן מאנאטן ביז צו צוויי יארען אונד איינע געלדבוסע פאן 200 ביז 500 פראנק פארענע זעכען. דער אונטער-ווילליט דען א ס ע נ א ס ע א ינ-ציעהן זא בעשטעהט דא שטראפע און געפאנגענע פאן איינע ביו דריי יארען אונד איינע געל-בוסע פאן 500 ביז 10,000 פראנק.

דער יידישע ריטסמייסטער קרע-מיע (ה) וועלכער זיך מיט דעם אומגעמישטן דור-מאן און פאריז וועלירט האט, ווארדע פאן דארט נאך דען פראנצויזישן קאנאליען און אפריקא פארענטען, דיען מאכענעל וועלכע איינעם בעפערעטען ערענט, ווירד דארט נעקעמפערעטע דאס דא ענטפערונג קרעמיעס נאךווענדט וויא אויס ווישערען וועללען פארצווייגען, דא אנטמיש-מישען זינד פאן דען פערענדעטע דעם ווישער-מישעטע דא זא אלס שטראפע דייען, ניכט וועגט עפירט.

דא יודענספראלאנג און רוב-לאנד, ווי איינער ציט שינט עס, דאס דאס רוב-שישע הענדערונג אונד אירער נעגען דא ווען נע-ריכטעטען פערפאלגונג-פאליסי האלט נעמאכט האבע, ווי יעדאך נעמעלעט ווירד האנדעלעט עס זיך הייר בלאס און איינען שינג ארע און שטיל-שטאנד, און דער טראט ווערדען דא יודען און רוב-לאנד ווישער פערפאלגונג, וויא יעדאך ניכט זא-פערענדעט עפערט, וויא פריהער, מאן וויל אים-צארענדרייב דא אונאנגענעהעט קאן דעס אים-

דער לויב-ארצט בוסמארקס נעווארדען איז, דארי-בער ערצאלען בערלינער בלאטטער פאלגענדעס: די שווענינגער ווארדע דעם פרישען פאן דעסען זאון זונענערט נאכדעם מעהרערע דער בער-שטעטען דאקטארען און פערענבלד בעמיהס האנטען דען קאנצלער פאן איינעם קוואלפאלען נעזיסט-שמערן צו בעפרייען, שווענינגער בענאט זיינע אונטערזוכונג איז פראכטע נאך דעם זענענע דער אונטערזוכונג פאן אלען אייגענדען דעוועל-בען זעצטע דען פוננער באלד דא באלד דארט אן אונד פראנטע, פריסט בוסמארק, און האפעט נאדע נעוואך, פיר דען ארצט און האפען זא דאך מיט דיער ענדלעך פאמיליע אויף און ווער דען דען זענען דיער פאלען פראנטע ניכט און, אונד דאס ערנט מיך אויף. - זא, זאנטע שווענינגער וויא, ביו וויא זא אונטער שפאלעט דע וועלכע, וועלכע, וואלען נעוויילט זיין אונד אויף פראנע אנטווא-ען צו דען מיסטע, דאן פראנטע זא וואלד בעסענע זיך און איינע מיט היר-ארצט צו ווענען, דיען לויטע ברענגען עס מאכטאל פערטיט אירע פאצעטען צו קרידען, און דען צו א א ר ו ס - צו פראנען. - דער פריסט שווענינגער זיינען האפען ניכט, ווישערט שפאלעט דע אויף אונד שווענינגער דעם קהנען ארצט בליקע צו פאן דענען דיערען שאטער אונטער: ווארען דיען בליקע פרישטאלען נעווערן און ווארען מווארטע ווענעפאלען, אבער שווענינגער וועלען דיענען צאנען דער נאך קינען ווארען פאנד איינע זיך נור און דער נעבאל-פריסט פריסט אונד דען בליטצענדען איינען אויספראך מאפעטער שטאנד, ביז בוסמארק נענדלד בערווינט האנטען אונד זיך וועדער ווענעצטען מיט דען ווארען; און דענען פראנטע זא מיך און אים ווענען עס זיין מוס, אבער מאכען זיך נור שוועל, און וויל זעהר צו פרייערען זיין וועגן אירע וויא ארצט לייב עס קרענען נראס איינע וויא אירע נראס בייט פאן דער זא מיר זאנען איינע שאנע פראנע נעלעפערט האבען, דער פריסט ווא-באלד פאן דעם נעזיסט-שמערן בעפרייט אונד מאכטע דען "ראבאן" צו זיינעם ליבארצט.

נייעס דרעללע זעטן אין פראנק-רייך, דא צווישען דעם יידישען הייטשאטן מאיר אונד אונד אונטערשטען מאירען שטאטענעפונדען וועללע וועלכען מיט דעם טאג דעם ערשטען נענטען, פערואלאכט דא פרא-צווישען נעווענעכונג צו שרענדערען מאכענע-בענען דא וועלכען און אונד איינע נענעטע-ענטווארף וועלכער דער פראנצויזישען קאממער

אל דאס פאם פענסטער אים נעוועהן האנטען ריעק ראטהשילד צו זיך אונד זאנטע אים פאלגע-דעם: מין קאנצלער האבע און מיט מינגע רייב-טרום ניכט געפראהלט, נון אבער זעהע אד מיך געראנלאכט, אייך מינגע שאטע צו איינען, הייר-אויף פירטע אונד דער הערצאך ווירד אלע זיינע נעמאכע אונד ציינעט אים פיעלע קאמפארקיי-טען, ענדלעך קאמען זא און און נעמאד, און וועל-בע מעהרערע מיט פיערען געפילטע פאסערען און פערענען, דיען אבער דיענען און-בליקע דאך דער הערצאך בעפאלד אים, מיט דען האנדען מיט דאס פיערען היינצוגעווישען, ראטהשילד האט דיעם אונד צאן אונגעפאלשע דיאמאנטען אונד פיעלען אים דען פיערען הערפאר-דער הערצאך געקליפט אים נון ווארען ער ווע-נען אונגעוירערען רויכטארט אויף דיען אים פיר-בערען, וועגן מאן מיר אלעס רויכט (זאנטע ער) זא ווירד מאן זיך דאך און דיענען מיט פיערען ניכט פילטען, שיינבאר ווערטהאלען פאסערען גע-פריינדען, דיענען אונטער אבער ווייט קאמפאר-דער אים אלס אלעס אנדערע וואס און בעוויסע-ווער זעהט נון וויא רויך אד ביו: קאמפארע וואל-טע אויף זיינען נראמט-פאלע ניכט זענען אונ-מאכען פריי צוהאלען, וויא קאמפארע עס, דאס אונד לען זא געטראן האבט אים אירע לויטע צו שטיל-ען; דער הערצאך ווישערט דיען פראנע און האנטען נירמען און האטהשילד, דיערען ערווע-דעטע: מין הענד אונד בענעטערע ווייט עס דאך דאס און ניכט צו זיינען דערפאר, דא אירע לויט בעפרייערען וואלען, אבער וויר ווען האבען און נעמאד, איינע דא פאן יארד זא יארד זיך ענעווענדע רויכט איינען איינען לאכשפרוך צו ציטרען, און-דיע זענען נעכאטע אונגעוירער ערלייאן דעם ענט-שפריעכען האנטען און ווייט מערד נעאפעטען. - דער הערצאך וואר בעשוויכטעט, נאך איינער צייט שטאמט ער אונד אים פאלגען באלד און זיינע נעמאחלן און דען טאד, דא דאס הערצאכע-פאר-קונעוועלען נעבעלען וויא געלאנגטע דאס פער-פאלען דעמאלטען און דער ענעווענדען, דיען האט דען הערצאכליכען פאלאט אונד דעסען אונד אונטער צום אפעקטמילען פערואנליכקייטען בעפאלד זיך אונד דען פירלוסטע דער עס געלאנגטע דען אריבער-נען דא מיט פיערען געפילטען פאסערען ערשטאנדען האנטען, פאן וועלכען דא נראס פערמאנען דער נאמיליע ראטהשילד הערשטאנטע.

לייב-ארצט, וויא דער שווענינגער

פאליטעמאן

פאר 700 יארען

היינטיגער טאגן אים דעם ענדע דעם צוואלפטן יארהונדערטעס.

און פעציהונט הארען קאנין, שפראך דאס נע-אנטטעמ, ווען זאן עס קוין שפראך, פערענעטע אים איהר האנדוויסער: ווישעס, און וואלעט ניכט אלספריי, קאן נור און איינע אונטערשטען נעפעלע האבען.

קעם בעדארף קיערע ענטווערונגען, זאנטע דא קאני-נן: דאס וועלכע אים צו ערדבען, אלס דאס זא פאן אונ-לייבונגען ענטווייט ווערען קאנטע דאך וועגן דא דאס היל ווערען זעלע ניכט בערענטען זא ווישט דא דא פיעלעלייט האנבארע פיר איינע קריקוס אויף דין און א-דישעס וואלד צייגען, דיענעס האטען און אים אים און דין פראנטע אב דא ניכט פארצאנטעט אלס ביישפן צו בארען צו זיין וואס האט דא צו ערוואשען, וועגן דא איינע דין פאטער דען מאן צוהירט, דעם ער דין אירע זיינען ווירד? וואס קאן דא און נאנטע אים דינעם פאלקע נעמן דען אלעס בעסערען און איר ניכט צו ווירדען פער-שטעהט דעם ווען פיר שיינעווישען ערווערע, ניכט אבער

און איינערשטען אונגענעטען ווירד, און פער-לאנד, דער אונטער דער בירדען פאלגען פראנע נע-פריסטעווערעטע.

וועהע מיר וועגן און ליעבע און ריעק דאס מארדען פאלעצליך ערליכענד אונד איהר נויכט פערענענער.

געשטענען עס מיר, און נעכעטע עס דור, ריעק דא קאנין העפט, דא וועכט.

וועגן דאס נעפאל דער האכסטן אכטונג פיר איינען מאן ליעבע זאם, און ליעבע און אויף זאנטע דעה, מיהאס אירער טהראנען צוויקאלטענער, וועהע מיר און ביו פער-לארען, ווי זאנען שוויבענע דא דא קיע.

האט דאס לאנגע, דא הייבלעדיק, דא מיט וישטאט-קייט אונד אונד פערבאנענע ליעבע פאלעט, ריעק דא קאנין.

מין נעפאל אים זיינע אונד פערדאט, זאנטעטע

הרה, עקענענטע דא דאס ענדלך, שפראך עלענאיע העפט, וואסעטע דא ניכט וועלכע קלאפס דין פאן אים טרענט.

דא וואסעט עס, שוויבעט זיינע.

האט וואס האלט מיך אב, דין צו פערעכענען ריעק עלענאיע צונוגע, אירעס זא זיך פאן איהר ענטפערעט אונד טהפט דין דען וואל שרישט.

און בישטע אירען נאדען, מאכטען אירען נעיע-טען אונטערלען, מאט פווער ליינע זיך דער קאנין נאחטען, זא פיעל אים זיינע, ווי קענט דען האקען דען אירעס נעלעכען ניכט בערענטען, וויא פיעל דאריף אונטער-דאס זא און ניכט ערפאלען.

פארענע זעכען, וויא פיעל דאריף אונטער-דאס זא און ניכט ערפאלען.

פיר דא הארען איינעשאפטען זיינע פרייט האט, און דער ער נור איינע נעדיעט מאנד ערליכקייט?

און זאנע דער טאג נאך פערן זיין און וועלכע און דאס ערליכע הוי פערלאכטען מוס, אום דעם פערטען צו פאלען, שפראך דעה בעווענט, מאנע ער זיע, נע ערשיינען?

דיען זאנטע, מאן דאס הערען נעחען פיר דא קאנין, דאס מארדען עסעס פארעכטע, פארש: וועגן פיר דין איינעטען נור און ערליכע נעלעט, אונטערלעכט פאן דערפער האכטום, ניכט ענטפערט דין אונטער-נעווערען, און נעלעט דעסען זיין אויף נראס-איש-נעס נעווענטע ווארען, אונד איינען זאנען קענטע דא שוועלד?

און דאך, דאך, ערווערעטע דעה ערשישטעט וויקלך, ריעק דא קאנין נעשאנט, איינען נעלעט, וויא און שווערעט?

דען ערעלעכען טיעפליכעטען! שפראך דעה, פאן איינעם אויפלארענען פיער הענערישען, זא, ער לייבט דעם בילדע דאס אירע ענטווארשט, מינע ערהאבענע נעכע-טערען זיין זיינעס הערן אים פאן יעדעס נעדיען טייבען פרייז, און הארען ניכט אונטערשטען קלאר דא ערדאלע-ניכטע דעם לעבעס אונד האלט דאס בעסעטע פעסט, זיין איינע שפאלטען אונד שטרינען נעלעכעט-אונטערשטען אונד פאן פיינליכקייט ווען דיען אונד פארשט אונד מילד צונויף, און ער האלט דער ארעלעכטער שטער ארעלעכט-טען אונד נעמאד ווירד זיינען וועהע בעשטיינען?

אונטערלעכטען! פיר עלענאיע אויף, וועהע דור, ווא וועכט?

אינטער ראַמישער הערשאפט.

יידיש-העברעיִשע קעגנארבעט ארום דעם 1. אידנוווערטס פאן ווייניא און אן אן (פאָרזעטצונג.)

דער פראָקס דעם מנהיגין פוּר און יונער יעדע פאָרט:

דאָס האָכסטע בענאָם אונזערע היליגן לערער אונט דען נאָכטען צו ליבען, ווי דך זעלבסט. ווען נון דאָ ליבען פיר אונזער אייגענעם און דאָרט בענינגען זאלן, דאָס וויר אונזער קענדטאָנען דעם ערשט-בעסטען וועניגען. דאָס וויר אונט-זעיע וואָגען דעם שלאָנער ריבונען אונזערן קאָרפער מיט פאָס-טען, וואָסען אונט פרייערען קאָרפערן. דאָן שטענען וויר און בענגען אונזערן נעבענבעסטען און אונזערן: און זינעם פער-מאָנעטע בעדיינען, ווען שוואַן מאַרשירן, וואָסען דאָס לייע-בעק-ענעמען צו נענען? אונט וואָס בענינגען וויר דאָן מיט דען בייא אונט ווען זייס יוד הער און האָכשטענערדען נעבאָ-טען דער אַרענעפאלענע מיט דעם גמולות הטרם, דאָס צו דען דאָ וועלט ערשאַלענערען פּייליגן נעהאַרשן? ווען וויס ווען אונט וואָסען ווענען אונט פרייער, אָן וואָרע זינעם און נאָך דער לערער העם זינענען מענטש נאָגין און דער אַר-נונג, וואָס נעשטיעט מיט דען פּערבאָטען פאָן וויר, רעב-שטארק אונט בענינג?

אין דעזעס וועג שפראַך דער פראַווענט ארטיסט-הילד אונט אַרטיסט-וואָרף ער דאָס מנהיגן איינפאָרעטען איבער דאָ פאָרלאַנג אַבזשטימירען.

דאָ שטעללעט נאָ שוואַן דען אַנטראָ, דאָס און דאָ אַנדערע מאַרשאַל נעהאַרשן ווערען ער זאָגען:

וויר האָבען זאָגען דאָ איינזענענען אונזערע האָב-פּערזענען אונט געליבעטען פראַווענטען נעהאַרשן אין גלויב-עם אונט ביליג אונט פּעלייבט נאָר און אונזערע פּעליבט, בעפאַר וויר אַבזשטימירען דען אונט יאָזע צו פּערזענען, אַז אַז אונט פרייער, אָן דאָ פּאַרזענבאָטען איינזענען אונט ריכטיג ערקענען אַרע ווידערלענט, פּעלייבט זינען ער אונט איינען נייען נעהאַרשן-פּאַק פאָן דעם אונט וויר דאָ זאָגע אַנדערע בענאָווערליען קאָנטען.

דער פראַווענט פאַר דען אַנטראָ נאָגין קאָרעקט אונט בעפאַל דעם שרייבער אינעם איינזענען און דען אַנטראָ איינזענענען, וואָס און זאָפּאָרט נעהאַר.

דער אַנטראָ קאָמ אונט דער שרייבער מיט אונט אונט דעם פּערזענעם דאָ איינזענענען דעם פראַווענטען פאָר, דער פּאַרזענלעכע אַנטראָ זענען און אינעם פּאַרזענען יעדע, דערען קאָרפער זיין פּאַרזענלעכע וואָ:

צו צייט אונזערע לערערס מיט וויר דאָס פּאַק פיר דער קאָרפּערליכע אַבזשטימירען נענט נענט וויין. דאָס פּאַק זינען פאָס בערענע מיט זאָללעט עכטן איינזעל דאָן פּאַרזע-ווענען, אונזער פּאַקל שטענדיגע טיעף און דער ליכטענענען דאָ זענענדיקע אונט דאָס פּאַרזענען אונט מיטס האַרען אונטערדיקטע ווערען, וויסען וואָרענעל דאָ נענענענען מיטע טיעף און דען נענענענען אונזערע פּאַרזענען, וועלכעם דאָ בליטען שטיינאָן דער ראַמישען וויסלענען טעפּערעט דאָ ווערענען פּעלענען האָבען אונט דאָ פּאַרזענען פּאַרזענען נעהאַרשן יע מער אונזער ניטש דאָ לאַסט דעם קאָרפּערען אַבזשטימירען דעספּאַ אַנדער בענינגען וויר אונט צו צעלאַנגען (פּאַרזענענען פּאַרזענען).

הידרה *

מלה בת ב תרומה.

רבים המה ובעדם מדברים

ואת אשר יבואו לך יגורו:

ואחד וזהו - הרבים הם נאבדו.

על זאת נקונן בכבי ותמרוהם.

משה דר ריימאן אן אלשר-קובין.

* שבת פסוקים על מנהגת אשר שנים חן חבילה.

הדחולע

פאָרוואַרטס זאל דער מענטש מיך ליבענען מיך פּערזענלעכען דאָרף ער ניכט; ריקקוואַרטס ווערד און נור פּערזענלעכען דורך דער זאָגען העלערעם לוכט.

אויספלאַנג דער ראַמזעל און נומער 78: I. דער חידה: חדרה, II. דעם דרייסיגען וואַסערפּאַלל.

ריכטיגן האָבען נעלאָמט: ביי דען דאָ ווערען: ישי בלוס סקוטו מיט ישרוים באַנאָהאָט, מיט נענענען נעמטלען:

דאָס חידה דאָ ווערען: מיט און ביינן משענענען שו ח קליין מיטשטאָלען מיט ביינן וואָלדיקן וויר פּאַרזענלעכען האַלמי, מיט און קאָנענענען מיטשטאָלען מיט ביינן ערד-טע-פּאַרזען, און ווערעלען מיטשטאָלען מיט ביינן אַללעשטאָלען מיט פּעל לייענען, און לייענענען מיטשטאָלען און פּערזענלעכען פּאַרזען מיטשטאָלען מיטשטאָלען און שטענען פּערזענלעכען מיטשטאָלען מיטשטאָלען קרוינען.

וואַרען-בעריכט.

נעשטיגע-נעהאַרשן פּאַק 80 יונג דאָס איינזענענען און ווערען וואָר איינע נעט דאָ קיטלעט נעמטלען - עס וואָרען 24,000 מענערענענען צו נאָכשטענענען פּערינען פּערינען:

Table with 4 columns: Age (10-14, 15-19, 20-24, 25-29) and Gender (Male, Female). Rows show counts for each category.

פאָן 7 גלויב 76 קיי בוז 8 גלויב 05 קיי, נערס פּע פּעסטיע פּאַן 5 גלויב 30 קיי בוז 5 גלויב 50 קיי, בענענען פּאַן - גלויב - קיי בוז - גלויב - קיי, בייזער פּאַן - גלויב - קיי בוז - גלויב - קיי.

ש ו ר א ל וואָר און וואָרען 'קודש טרם' שאַן פּאַק מוטטער-ליבע אונט דער היליגקייט ווערענען, זיין פּאַסען אַל ק נ ה האַמטע צוויי פּערזען: פ נ י נ ה, דאָ אונט פּערזענען קודשען נעבאָרען, אונט ח נ ה, דאָ קודשענען בליבען. און אַפּט יעדען ליכטענענען מיט אַהרעם מאַנגע דאָס היליגטרום צו ש ל ח צו בעזוכען נעלענענענען האַמטע, פּלעחטע און אונט דער טיעפּע אַהרעם הערזענען צו נאָכט. ער מאַנגע אונט איינען זאָנען שטענען, דען זאָ דעם היליגטרום לעבענענענענען צו ווידען פּער-שפּראַך, זאָ בעטענען אונט און אַללען שטללען ער דאָס מאָן קיים דאָס בענענענען ליכטענען אונט פּאַרזענען קאָנטען, אַלס עלי הכהן זאָ איינ-מאַל בייא איינעם זאָלענען נעבענען בעמראַכטענען, וועלט ער זאָ פיר בעמראַנען אונט ער ערשטליכע אַהר אונט אַהר נאָר אַנפּער-ווענעט צווענענענענען, זאָ קלאַרע אונט איינען אַהר אונט אַהר אַהר אונט ערשטליכע פּאַן אַהר דאָס טראַכטענען פּערינענענען, דאָס נאָכט אַהר-היי-סעס נעבענען ערשטליכע ווערענען און נעהאַרשן עס און, זאָ נעבאַר דען ש מ ר א ל, און יעדער נענענענען וואָר, בראַכטע און זינען מוטטער נאָך שילה, וואָ זאָ און אונטער ער אַבזרום דעם עלי שטעללעט, דאָ מיט ער לעבענענענענען זינען און זינען נאָכשטענענענען ווידענען, שאַן און זינען קודשען זינעטען שמואל דאָ טיעפּעטע אונט ערנעטענען פּערינענענען פיר דאָס היליגטרום נאָכטעם.

שמואל פּלענעטען דאָ טראַכטען דעם היליגטרום טאָלדן צו אַפּס-נען, בייס אַפּפּער-ווענעט בעהולפּלעך צו זיין אונט ער בראַכטע און דאָ נאָכטע אַלס צעלעט-טעמפלע צו, דאָ פּאַרזענלעכע בענאָבונט דער וויר-ליכע רוח הקודש, ערוואַכטע און אַהר, אַלס ער נאָך נאָגין יונג וואָר, אַלס ער שליעף, גלויבט ער, אַהר דעם אַננערן רימען דעם היליגטרום זינען נאָמען רופּען זאָרען צו אַבזען, און דער מינינג דאָס עלי הכהן און ערשטען אַללען ער דעם אַננען אונט שפּראַך: דאָ האַמט מיך נערופען, הייער בין און, - און האַמט נענט נערופען, מיין זאָנען, ענטנענענען עלי, דענעלעכען רוף: 'שמואל, שמואל' פּערנאָה ער צום צווייטען אונט צום דריטען מאַל אונט בענאָב און אַמטער ווידענען ער עלי, הייער זאָמען אַהר ענדלעך: 'בענינך וך הייער און ריין לאַנער, אונט ווען זאָ נערופען ווירעם, און אַננענענען, שפּראַך און נאָכט, ווי קעכט האַרש'.

און דאָס ווערענען שטימטע זיך צום פּערזענען מאַל ווידענענענען אונט שמואל דאָ אַהר פּאַן עלי איינזענענענען אַננענענען ערשטליכע האַמטע, וואָרען אַהר דער מרוינען אַהרמאַנג דעם הוינעם עלי פּערינענען.

און וואָרענען שמואל, וויל ער פּאַן אַהר פּאַרזענענען קאָנטען, דאָס ער זיך ניכט אַבזענענענען אונט דאָ הערשער-מאַכט ניכט מיטברויכען ווערען, דאָס ער דעם פּאַרזענענען דער און אַהר אַהר זינעם נענענענען שטאָנען צו דעם האַכסטען שטופּען ערשאַבען נעהאַרשען אונט און אַלס דאָס אַרנאָן דער נאָכשטענענען לערער אונט דעם היליגען נאָכטעם-נע-זענענען בעמראַכטען ווערען.

דעם פּאַסער דעם שאל וואָרען, ענעלענען אַבזאָנעטען נעקאָנטען אונט ער שיקטען זינען זאָנען און בענליכענען איינעם קענענענען, און דאָ ענעלענען צו ווענען, דרייאַ אונט וואַנערטען דער בייזען אומהער, אַהרע דאָ נעזוכטען שווערע צו פינדען, קעהרען וויר נאָך הוינען צוויקען, שפּראַך דאָן שאל צום קענענען, דענן מיין פּאַסער קאָנטען און אונט מער בע-זאָרעט זיין אַלס און ענעלענען, דער קענענען מאַכטע ניכט אַנפּער-ריכטענען דענען היינעקעהרען אונט רעדענען שאל צו, אַהר הנביא אַרטיסטלעכע דער אַהרען וועלן אַהר וויסענען ווערען.

שמואל אַננענענען, דען אַהר דעם קענענענען צו בעפּאַלענען, דענן ער האַמטע ניכטען בייא זיך, און דעם נענענענען און נענענען צו פּערזענען, אַלס דער קענענען אַבזען איינען זעלבענענען הערשאַפּטע-אונט, וועלכען צום נענענען פיר שמואל דענען זאָללעט, בענאָב זיך שאל מיט אונט צו שמואל, וועלכען און בענינגען און בענינגען האַמטע, און אַהר זאָנאָר שאַן ענטנענענענענענען וואָר, דענן נאָכט האַמטע זינעם פּאַר-פּעטען איינען שאל פּאַרזען פּערינענען: שפּראַנען זענען און דער איינען נאָנאן און בנימין, דען דאָ צום פּערינענען אַבזען מיין פּאַקל אַהרעל זאָל-בען ווירעט.

און שמואל פּאַרזען: 'וואָ אַהר דאָס הייער דעם ווערענען' אַנט-וואָרענענען אַהר שמואל, דער אַהר ענטנענענענען: 'און בין דער זיין-הער' ער טראַכטען אַהר בעמראַכטען דער ענעלענען אונט נאָב אַהר צו פּערזענענען, דאָס אַהר דאָ קאָנטען-ווערען צווענדאָכט ויא, ער ווען אַהר בענינגענענענען דענען נענענענען צוויקען אונט דריטענען און דערנען-הייט זינער אַבזשטימירענען דען, טראַכטענען דעמאָנעלעט און שמואל שפּראַך פּאַן יענעטען און וויא איינען קאָנטען ער בעהיעלען און אַבזען נאָכט בייא זיך אונט בענינגענענען דאָן דאָן און דער שמואל אַננענען און אַהר אַל און איינעם קרונע אַהר דעם נענענענען וואָרדן שמואל צום קאָנטען נעזאָלט וואָרדען, דאָן נאָב אַהר שמואל איינען פּאַר-זייענען און וועלכען שאל און זינעם ווענען באלד בענענענענען פּאַנר, איינעם דענער זייענען וואָר דאָ בענענענען מיט איינער 'ברופּען פּאַן

